

gang faae en fuldstændig Skolelær, maae blive fritagne for, thi det er Noget, som er dem Alle meget imod. Der er endnu en Ting, som jeg skal fremhæve ved denne Leilighed, uagtet det maaſtee vil forekomme Mange beſynderligt, og det er nemlig, at Præſten — om det er en Met for ham eller ikke, veed jeg ikke — benytter Skolelæreren, uagtet han ofte boer langt fra Kirken, til ved Madveren at bringe Vin og Brød til Kirken, og dette er Noget, som jeg ogsaa anſeer for en perſonlig Tjenſteforretning, ſom jeg troer, Skolelæreren bør være fritaget for. Forøvrigt har jeg ikke Videre at bemærke, end at det forekommer mig, at være formeget at forlange af Huusmændene, at Skolelærerne ſkulde have 2 Mk. om Kvartalet for hvert Barn, der gaaer i Skole. Huusmændene have ofte mange Børn, og 8 Mk. om Aaret for hvert Barn vilde virkelig være en ubillig Fordring til diſſe Folk. Jeg troer, at man ganſte ſkulde udelade denne Betaling, thi Huusmændene have i Almindelighed ondt nok ved at ſtaffe Brødet til Børnene, og at ſtille en ſaadan Fordring synes mig næſten at røbe Ubekjendſkab med Huusmændenes Stilling.

Saſ: Det er ganſte naturligt, at jeg forud maa indrømme, — og jeg antager, at de ærede Medlemmer ogsaa forud maae have anſeet det for givet —, at det aldrig har været min Tanke at kunne komme med et Lovforſlag, der kunde gjøre Fordring paa Fuldkommenhed (Hør!). Det er Noget, ſom jeg anſeer for at være umuligt for den enkelte Mand, og maaſtee umuligere for mig end for mange Andre. Jeg maa altsaa bede det ærede Thing om, at det i Forſlaget vil ſee min gode Villie og gode Henſigt og forøvrigt beſomme det efter Billighed. Jeg troer imidlertid, hvad der glæder mig, at den ærede Miniſter ogsaa har indrømmet, at der er Noget i Forſlaget, ſom er brugeligt; navnlig ſaſtætter den forſte § en Norm, ſom jeg troer vil kunne bruges, maaſtee med en forudgaaende noget mindre Skala, en Anſættelſe af en noget mindre Kornlønning, naar der var betydeligt mindre end 100 Edr. Hartkorn i Diſtrictet. Denne Lønningſmaade vilde nemlig baade være den ſimpleſte, billigſte,

og ſom en ſaſt Norm nedſlaae alle fremtidige Forhaabninger om Tillæg.

Efter diſſe almindelige Bemærkninger ſkal jeg vende mig til nogle af de Indvendinger, der ere gjorte mod de enkelte Paragrapher. Beſtemmelſen om den Jordlod, ſom ſkal tillægges Lærerne, kan forekomme En at være for høi, en Anden for lav, men viſt er det, at dens Størrelſe vil derved blive det Dobbelte af, hvad der nu i Almindelighed er tillagt Skolelærerne. Hvorſra det Manglende ſkal tages, er naturligviis Spørgſmaalet, men jeg kan dog ikke mene, at det er ſaa fuldkommen let ſagt, naar jeg har anført, at det kunde tages fra Præſtegaardens Jorder.

Stulde Communerne virkelig eie Noget, da eie de fra Aarhvs Tid baade Præſtegaardenes og Skolelærernes Jorder, og naar jeg har anført det ganſte ſom i Forbigaaende, at man kunde tage det Manglende fra Præſtegaardsjorderne, da var det naturligviis min Mening, at det maatte hænge ſammen med en Omordning af Præſternes Stilling i det Hele, ſaa at Udſigterne i ſaa Henſeende jo rigtignok ſkyde langt ud i Fremtiden; thi naar Præſterne, hvad der jo ogsaa hører til de almindelige Fordringer i vor Tid, overalt i hele Landet bleve ſatte paa en ſaſt Løn, og naar Offer og Accidentſer bleve en aldeles fri Sag, da indſeer jeg ikke, hvorfor der ikke kunde gives Communerne Raadighed ſaavel over Præſtegaardenes ſom over Skolernes Jorder, der aldeles tilhøre dem. Naar Forſlagets § 12, ſom ſlutter ſig til de følgende Paragrapher, gaaer ud paa, at „ſærdeles bebyrdede Communer kan Amtsraadet til diſſe Udgifterſ Beſtridelſe for en vis Arrække tilſtaaе Hjælp af Amtſkolekaſſen“, da har dette Forſlag maaſtee den Feil, at det iſtedet for „kan“ ſkulde hedde „ſkal“. Naar det nemlig beviſes, at Communerne ere ſærdeles bebyrdede, da maa det uægtelig være en Befaling. — Dog Forſlaget om en ſaadan almindelig Skolekaſſe kan jeg ikke med den høitærede Miniſter anſee for at grændſe til det Revolutionaire. — Jeg har alt indrømmet, at det er en Mangel ved nærværende Forſlag, at det ikke tager Henſyn til Kjøbſtads